

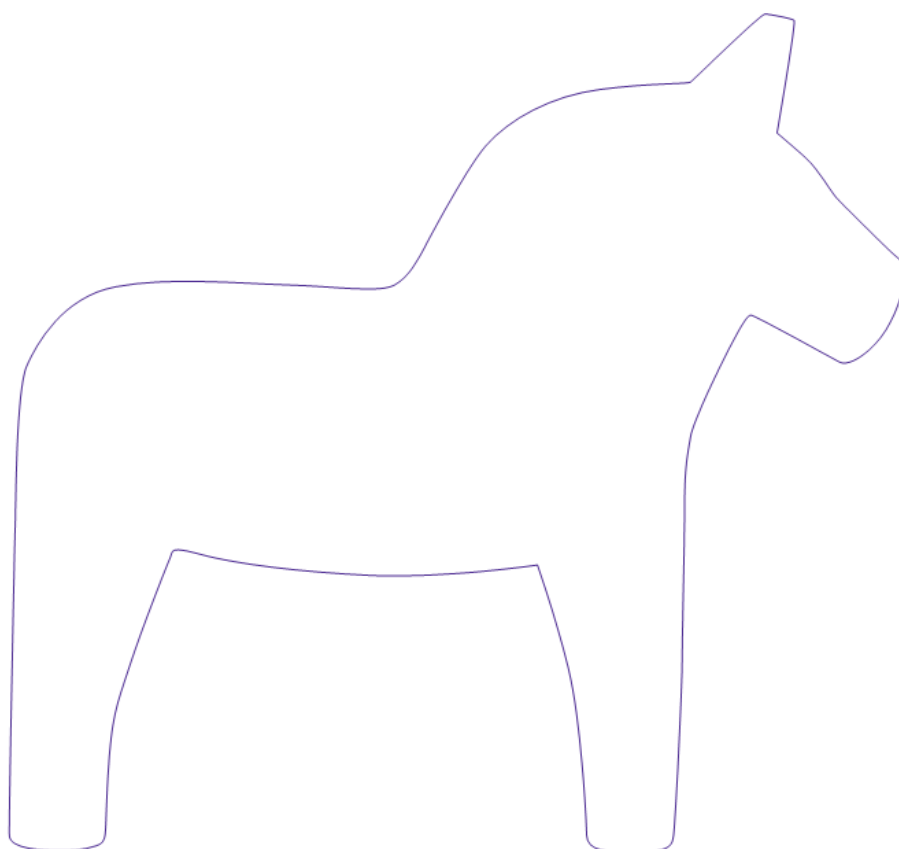

HÖGSKOLAN
DALARNA

Dnr HDa C 2022/788

Kvalitetsrapport

Högskolan Dalarna 2021

1. Inledning

Som ett komplement till årsredovisningen sammanställer Högskolan Dalarna (HDA) årligen en kvalitetsrapport. Syftet är att följa upp och analysera det systematiska kvalitetsarbetet och dess resultat inom högre utbildning och forskning. Rapporten baseras på de verksamhetsberättelser (VB) som skrivs av HDA:s resultatenheter men även på en övergripande uppföljning av kvalitetssystemet och dess utveckling. Rapporten innehåller även en utblick på skeenden nationellt som berör kvalitet i högre utbildning.

Kvalitetsrapporten för 2021 redogör inledningsvis översiktligt för den nationella utvecklingen gällande kvalitet i högre utbildning och forskning. Därefter följer en beskrivning av HDA:s systematiska kvalitetsarbete. En kort redogörelse lämnas för utfört arbete inom kvalitetssystemets tre pelare. Därefter följer ett avsnitt där studentkåren redogör för sin möjlighet till inflytande och medverkan under 2021. Rapporten avslutas med ett avsnitt som diskuterar styrkor och utvecklingsområden som identifierats och presenterar förslag på kort- och långsiktiga mål för att vidareutveckla HDA:s systematiska kvalitetsarbete.

Från och med 1 januari 2021 har HDA:s akademiska arbete skett inom ramen för en ny organisation med fem institutioner och verksamhetsstödet har organiserats i ett gemensamt verksamhetsstöd i väntan på en ny organisation som träder i kraft 1 maj 2022.

2. Utveckling gällande kvalitetssystem och kvalitetssäkring på nationell nivå

I Sverige är det Universitetskanslersämbetet (UKÄ) som ansvarar för att granska kvaliteten i högre utbildning och lärosätenas system för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning. Detta sker genom att pröva examenstillstånd, granska lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utvärdera utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt genom att göra tematiska utvärderingar¹. Statens mål för universitet och högskolor är att utbildning och forskning ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivas effektivt².

2.1 Granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Granskningen av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete har tre alternativa utfall; *godkänt*, *godkänt med förbehåll* eller *ifrågasatt*. Fram till år 2021 hade enbart två lärosäten fått godkänt system vid den första granskningen³ enligt den tre-gradiga skalan, Sveriges Lantbruksuniversitet samt Konstfack. Högskolan Dalarna fick sitt system godkänt vid den första granskningen i pilotomgången 2017 men då fanns två möjliga utfall; godkänt och underkänt.

Under 2021 har UKÄ granskat och fattat beslut om åtta lärosäten och deras kvalitetssäkringsarbete för utbildning. Av dessa åtta representerades flertalet av landets

¹ Sammanställningen som redovisar delar av UKÄ:s uppdrag är huvudsakligen hämtad från myndighetens årsredovisning för 2021.

² prop. 2018/19:1

³ Blir systemet *godkänt med förbehåll* eller *underkänt* sker en uppföljande granskning.

största universitet. Uppsala universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet och Umeå universitet fick alla godkända kvalitetssystem medan Stockholms universitet och Linköpings universitet fick godkänt med förbehåll. Kungliga Konsthögskolan fick sitt kvalitetsarbete ifrågasatt medan Kungliga Musikhögskolan fick sitt system godkänt med förbehåll. Utfallet för de stora forskningstunga lärosätena är således signifikant bättre än snittet för de 20 lärosäten som granskats i de första fyra omgångarna där endast två av dessa fick helt godkända system medan flertalet fick godkänt med förbehåll och ett antal fick ifrågasatt kvalitet.

HDA har följt UKÄ:s arbete framför allt avseende den kommande utvecklingen av det nationella systemet som ska gälla från och med 2023. Målsättningen med utvecklingen av det nya systemet är att det bättre ska komplettera och bidra till utveckling av lärosätenas interna kvalitetsarbete samt att träffsäkerheten och resurseffektiviteten i granskningarna ska öka. Högskolan har fortsatt att bevaka denna fråga under 2022.

2.2 Utbildningsutvärderingar

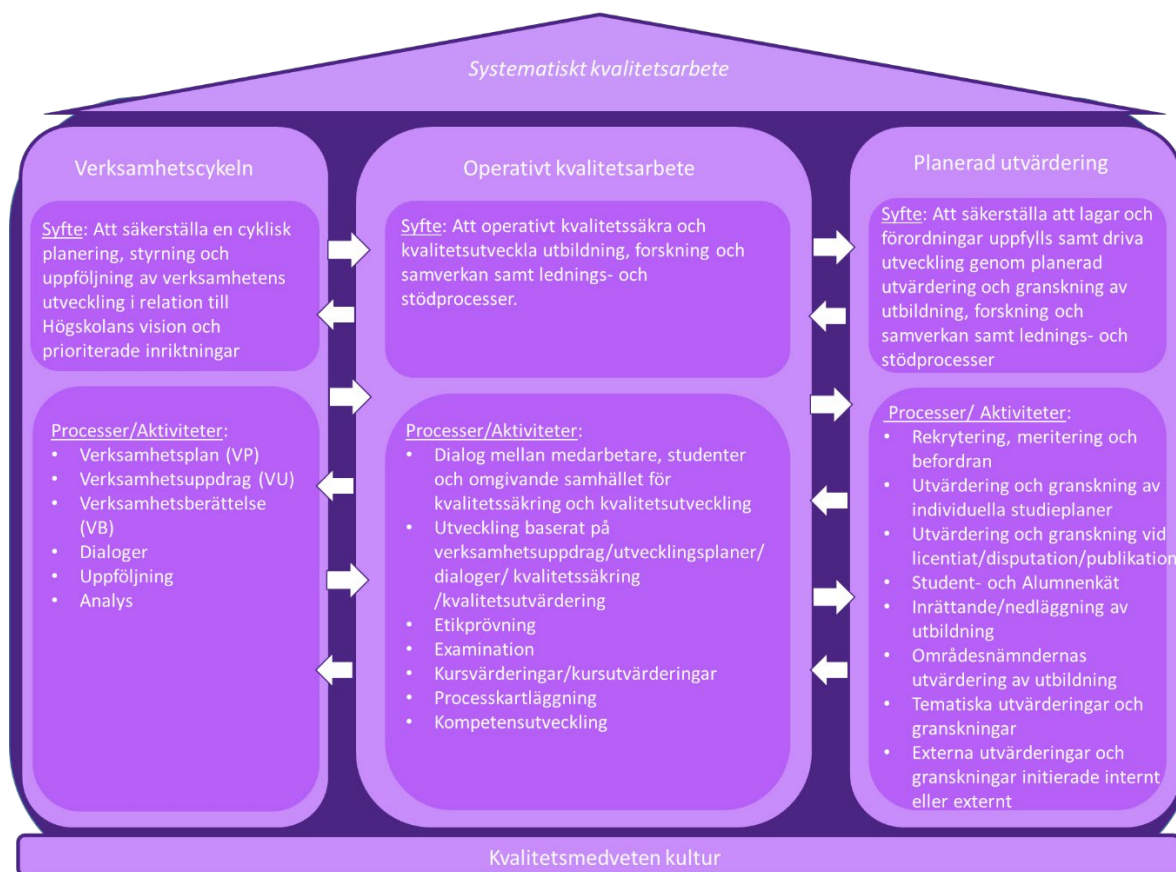
Granskningarna av lärarutbildningsområdet har fortsatt under 2021, dock inte i lika hög omfattning som under 2020. Tio utbildningar som leder till yrkeslärarexamen granskades under 2021 och av dessa fick 6 ifrågasatt kvalitet där Högskolan Dalarna var ett av dessa. Dessutom följde UKÄ upp 44 utbildningar som leder till ämneslärarexamen och Högskolan Dalarna fick omdömet hög kvalitet för tre ämneslärarexamensinriktningar. Totalt fick 39 av 44 omdömet hög kvalitet medan 3 lades ned och två fick indraget examenstillstånd. Högskolan Dalarna fick även det formella beslutet om indraget examenstillstånd för förskollärarytbildningen under inledningen av 2021. En kraftig avvikelse i högskolans kvalitetsarbete vilket föranlett ett väsentligt utvecklingsarbete under året och en ny ansökan om examenstillstånd är inlämnad under 2022.

3. Högskolan Dalarnas systematiska kvalitetsarbete

HDA:s systematiska kvalitetsarbete syftar till att säkerställa och utveckla hela lärosätets verksamhet och ska bidra till förverkligandet av prioriterade inriktningar samt uppfylla de krav och förväntningar som ställs av regering, riksdag och övriga intressenter. I HDA:s policy för systematiskt kvalitetsarbete framhålls att ledningens ansvar och engagemang är av avgörande betydelse för en kvalitetsmedveten kultur. Policyn anger också att kvalitetsansvaret är en gemensam angelägenhet för HDA:s personal och studenter; var och en har ansvar för att utveckla kvaliteten inom det egna ansvarsområdet.

3.1 Visuellt modell av Högskolan Dalarnas systematiska kvalitetsarbete

För att visualisera HDA:s systematiska kvalitetsarbete har en modell skapats som tematiskt sorterar processer och aktiviteter i tre pelare (figur 1): verksamhetscykeln, operativt kvalitetsarbete och planerad utvärdering. Kategoriseringen baseras på processens eller aktivitetens huvudsakliga syfte inom det systematiska kvalitetsarbetet.

Figur 1. Visuell modell av HDa:s systematiska kvalitetsarbete

3.2 Verksamhetscykeln

Verksamhetscykeln syftar till att säkerställa en regelbunden planering, styrning och uppföljning av verksamheten. Cykeln inkluderar tre olika redovisande dokument: verksamhetsplan (VP), verksamhetsuppdrag (VU) och verksamhetsberättelse (VB). Dialoger förs om VP och VB mellan ledningen och de olika organens chefer. Verksamhetsuppdragen är uppdelade i stående huvuduppdrag och årliga prioriterade kvalitetsuppdrag. De fem institutionerna, UFN⁴, FEN och verksamhetsstödet med dess avdelningar har under 2021 ingått i verksamhetscykeln. Rådet för hållbar utveckling har skrivit VP och VB. Inom institutionerna har verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser tagits fram för vissa ämnen och utbildningsprogram vilka dock endast publicerats och använts lokalt.

HDa har möjlighet att genom verksamhetscykeln planera särskilda utvecklingsinsatser. Den dialogbaserade modellen ger också möjlighet till påverkan och samsyn. För de uppdrag som inte genomförts enligt plan görs vid VB-dialoger systematiska överväganden om fortsatt arbete inom ramen för innevarande års verksamhetsuppdrag.

Under 2021 har ett utvärderingsarbete kring verksamhetscykeln avslutats. En arbetsgrupp har under året arbetat med att konkretisera arbetsformerna. Aspekter som beaktats i detta arbete är effektivitet, konkret verksamhetsnytta och transparens i planering och redovisning,

⁴ Se förklaringar till förkortningar inom HDa:s organisation på sista sidan.

samt praktiska detaljer kring mallar, format och tidsramar för dokumentens framtagande. En skillnad från tidigare är att forskning och utbildning planeras, budgeteras och följs upp gemensamt i den nya organisationen.

Det har funnits svårigheter att prognosticera ekonomiskt utfall för akademierna och därefter institutionerna inom ramen för verksamhetscykeln, vilket påverkat verksamhetsstyrningen. Detta är ett område som också setts över i den ovannämnda arbetsgruppen. Arbetet med att uppdatera och strukturen och beskrivningen av verksamhetscykeln fortgår under 2022.

Verksamhetsuppföljningen för 2021 har försenats för både institutionerna och stödavdelningarna p.g.a. omorganisationen och utvecklingen av verksamhetscykeln. Det har medfört att måluppfyllnad för institutionerna ej kan redovisas i årets kvalitetsrapport. Institutionerna genomförde under hösten för första gången en gemensam dialogdag för sin verksamhetsplanering. För nämnderna och hållbarhetsrådet har planering och uppföljning genomförts i stort sett enligt plan.

För ytterligare information kring huvuduppdrag, prioriterade kvalitetsuppdrag, innehåll och måluppfyllnad hänvisas till respektive verksamhetsberättelse. Utvalda delar redovisas som resultat under rubrikerna operativt kvalitetsarbete och planerad utvärdering.

Måluppfyllnaden under 2021 vid HDa:s organisationsenheter visas i tabell 1. De enskilda variationer som uppkommer mellan åren är oftast möjliga att knyta till sådant som förseningar, personalvakanser eller sjukdom.

Tabell 1. Sammanställning över måluppfyllnad (antal och andel uppfyllda uppdrag) för Högskolan Dalarnas resultatenheter 2021. Institutionernas verksamhetsberättelser ska skickas in i början av juni 2021. För NGL-centrum och KTP är uppgifterna preliminära.

2021	Antal uppdrag		Helt uppfyllda		Delvis uppfyllda		Ej Uppfyllda		Måluppfyllelse % - helt eller delvis	
	Tot	HU	Tot	HU	Tot	HU	Tot	HU	2021	2020
Inst f kultur och samhälle	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu
Inst f hälsa och välfärd	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu
Inst f språk, litteratur o lärande	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu
Inst f information och teknik	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu
Inst f lärarutbildning	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu	iu
Gemensamma högskolestödet	7	4	2	2	3	2	2	0	71	80
Ekonomiavdelningen	16	7	10	7	5	0	1	0	94	86
Fastighetsavdelningen	16	4	6	3	8	0	2	1	88	96
Kommunikationsavdelningen	19	10	18	10	1	0	0	0	100	100
IT-avdelningen	10	6	8	6	1	0	1	0	90	91
HR-avdelningen	21	7	7	4	9	3	5	0	76	69
Rektors kansli	15	10	12	10	1	0	2	0	87	89
Avd för studentservice	12	4	10	4	1	0	1	0	92	100
UFK	14	5	10	4	3	1	1	0	93	96
NGL-centrum	18	3	11	3	5	0	2	0	89	100
KTP	9	3	7	3	2	0	0	0	100	iu
Biblioteket	21	4	13	4	4	0	4	0	81	93
UFN	8	4	5	4	2	0	1	0	87	91
FEN	11	6	6	6	4	0	1	0	91	100
Råd för hållbar utveckling	13	5	10	4	2	1	1	0	92	iu

3.3 Operativt kvalitetsarbete

Operativt kvalitetsarbete utgörs av det ständigt pågående arbete som sker inom samtliga verksamhetsområden på HDa. Syftet är att säkra och utveckla kvaliteten i utbildning, forskning och samverkan samt lednings- och stödprocesser. I det operativa kvalitetsarbetet förväntas samtliga anställda och studenter tillsammans verka för en lärandemiljö och verksamhet av hög kvalitet.

3.3.1 Verksamhet inom det operativa kvalitetsarbetet

Etikprövning

FEN har under 2021 etikprövat 31 ansökningar avseende studenters uppsatsprojekt samt fyra ansökningar avseende forskningsprojekt. Beslut och kommentarer finns i protokoll och är diarieförda.

Kursutvärdering: kursvärderingar och kursanalyser

HDa erbjuder studenter på alla kurser möjlighet att lämna synpunkter på genomförd kurs. Det är den kursansvarige lärarens ansvar att välja metod för kursvärderingen och att tillse att den genomförs. På kursplattformen Learn finns en generell enkät tillgänglig men det är också möjligt för enskilda lärare att använda andra former för att samla in synpunkter. Lärosätet ska ge studenterna på en kurs möjlighet att ta del av resultat och åtgärder efter genomförd kursutvärdering men det är oklart om detta sker för alla kurser. Ett utvecklingsområde är att säkra anonymiteten i det material som rutinmässigt tillhandahålls på Learn.

Frågan om rutiner för detta arbete har lyfts fram av studentkåren och har föranlett en diskussion i rektors ledningsråd under början av 2021. En undersökning av alternativa lösningar har skett på NGLc som pekar på en integration med Sunet Survey i Learn som en möjlig lösning.

Kompetensutveckling och personalutveckling

Flera institutioner har under året genomgått en fördjupad arbetsmiljöutbildning, *SAMarbetet*, för att höja kunskapen om arbetsmiljölagstiftning, systematiskt arbetsmiljöarbete och kränkande särbehandling. Kompetensutveckling har även tillhandahållits genom öppna föreläsningar anordnade av Hållbarhetsrådet.

Inom ramen för chefsutvecklingsprogrammet har kompetensutveckling genomförts under året för lärosätets alla chefer genom bl.a. gemensamma luncher för erfarenhetsutbyte och diskussion av aktuella frågor. Från och med hösten 2021 inkluderas även proprefekter i delar av programmet. Utbildning i praktiskt chefskap som omfattar personaladministrativa moment, ekonomi, upphandlingsfrågor och myndighetskunskap anordnades vid två tillfällen. Ledarskapsutbildning för erfarna chefer har även tillhandahållits via SUHF:s program samt genom samarbete i sammanslutningen Lärosäten Öst. Högskolans chefer erbjuds fortsatt individuellt stöd via externa leverantörer.

Högskolepedagogisk kompetensutveckling sker kollegialt men också genom kurser, workshops, support och konsultationstjänster som samordnas av lärosätets Nästa generations lärande-centrum (NGLc). Behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning ges i form av två kurser om vardera 7,5 hp. Under 2021 genomförde NGLc BHU 1 vid fyra tillfällen (varav ett på engelska) och BHU 2 vid två. Vid utgången av 2021 var den totala andelen lärare med godkända 15 hp 51 % (att jämföra med 50 % under 2020). NGLc har under 2021 utarbetat och tillhandahållit kursen Ny som lärare och seminarieserien Att skriva pedagogisk portfölj (tre seminarier) samt genomfört flera workshops med IKT-pedagogiska verktyg. Genom

Högskolans pedagogiska karriärstege kan lärare utses till meriterade och excellenta lärare. Under 2021 utsågs fyra excellenta eller meriterade lärare. Vid utgången av 2021 fanns totalt tolv meriterade och sju excellenta lärare vid Högskolan Dalarna.

Den vetenskapliga kompetensen utvecklas förutom pågående forsknings och samverkansprojekt även genom insatser baserade på medarbetarsamtalet, där tid avsätts för fördjupning eller inläsning av specifik ämnes- och sakområdeskompetens. En uttalad ambition i lärosätets strategi samt i institutionernas verksamhetsplaner är att stötta forskningsmeritering av adjunkter. Adjunkter har getts ökad möjlighet att delta vid forskningsseminarier, konferenser och i forskargrupper. Till detta kommer avsatt tid för att genomföra magisterutbildning och att läsa kurser inom forskningsmetodik samt stöd för att söka doktorandtjänster.

En viktig fråga är att fortsätta utveckla arbetet med kompetensförsörjningsplaner. Under 2021 genomfördes en mindre pilot av ett metodstöd, och det ligger inom HR-avdelningens uppdrag att implementera detta i hela organisationen under 2022. Kompetensförsörjningsplanerna ger också bra förutsättningar för att höja kvalitén i medarbetarsamtalen och medarbetarnas individuella utvecklingsplaner, då de kopplar övergripande mål och verksamhetsbehov med den faktiska karriärutvecklingen för medarbetaren.

Covid-19-pandemins påverkan på examination

P.g.a. pandemin övergick en rad utbildningar till distansform även år 2021 vilket hade betydelse för examinationsformer. Under 2021 hade programansvarig och examinator temporär rätt att inte följa kursplan med anledning av covid. Examinator gavs frihet att vid behov använda andra examinationsformer, så länge inte kvalitetskrav och rättssäkerhet åsidosattes.

En någon större ökning av antalet anmälda disciplinärenden skedde under 2021 (2019: 78 ärenden, 2020: 84 ärenden, 2021: 116). Den största mängden disciplinärenden avser skriftliga inlämningsuppgifter och hemtentamen, även om anmälningar avseende tentamen online ökat något.

Teknik 500-projektet

Utvecklingsarbetet av högskolans teknikmiljö, Teknik 500, fortsätter. Målsättningen är att göra högskolan till ett mer konkurrenskraftigt lärosäte inom teknikområdet, en tydlig akademisk investering. Fem nya utbildningar planeras att etableras med inriktningarna Artificiell intelligens (AI), Hyperautomation, Assisterande teknik, Processingenjör och Digitala tjänster. Inom ramen för utvecklingsarbetet omarbetas också utbildningsprogrammet Hållbara energisystem till ett hybridprogram. Utbildningarna utformas med hänsyn till näringslivets och offentlig verksamhets framtidsbehov, både ur ett regionalt och nationellt perspektiv och syftar till att stärka våra sammanhållna akademiska miljöer. Utvecklingen av utbildningarna bygger på hållbarhet som en röd tråd, bland annat utifrån perspektiven miljö, jämställdhet och ekonomi. De första utbildningarna hoppas kunna starta redan hösten 2023, de övriga utbildningarna i samband med nya campus hösten 2024 där nya lokaler byggs och utrustas för att stödja utbildning och forskning inom teknikområdet.

Administrativt arbete

Besluts- och mötesverktyget BeHDA infördes under början av 2021 och verktyget har efter hand kommit att användas brett inom lärosätet. Förutom en stärkt digitalisering av beslutsprocessen har BeHDA medfört en ökad transparens och en stärkt spårbarhet av beslut. En ny delegationsordning för HDA fastställdes i december 2021.

3.4 Planerad utvärdering

Processer och aktiviteter inom pelaren Planerad utvärdering syftar till att säkerställa att lagar och förordningar uppfylls samt att driva utveckling genom utvärdering och granskning av utbildning, forskning och samverkan samt lednings- och stödprocesser. Planerad utvärdering innebär att utvärderingsaktiviteter genomförs enligt fastställda planer eller initieras vid behov.

3.4.1 Genomfört arbete inom den planerade utvärderingen

Rekryteringar, meritering och befordran

AFU ansvarar för att säkerställa att ärendehantering är rättssäker och transparent liksom att den har fokus på akademisk kvalitet i fråga om vetenskaplig och pedagogisk kompetens. Med kontinuerlig översyn av styrdokument och handläggningsordningar görs uppdateringar av rutiner i nära samverkan med HR-avdelningen. Totalt avslutades 38 ärenden. Två professorer anställdes och fyra lärare befordrades till professor. AFU har hanterat fyra ärenden gällande den pedagogiska karriärstegen i vilket ansökan beviljades (befordran till meriterad eller excellent lärare).

Det hittillsvarande systemet med särskilda ledamöter har setts över och en skärpning har gjorts vad gäller tillämpningen av krav på sakkunniggranskning vid befordringsärenden fr.o.m. årsskiftet 2021.

Individuella studieplaner för doktorander och doktorandhandböcker

Samtliga individuella studieplaner (ISP) för doktorander vid HDa granskas årligen, normalt av studierektor för forskarutbildningen. Doktorandernas arbetssituation har påverkats även av omorganiseringen till institutioner och framtagandet av nya arbetsformer, inklusive ett tydligare gemensamt arbetssätt. Detta fortgick under 2021 och berör studierektorer, FUN och forskarutbildningsråden. En doktorandhandbok har under året tagits fram för ämnet vårdvetenskap. För övriga forskarutbildningsämnen har studierektorerna fått uppdrag att ta fram motsvarande handböcker.

Studentenkät och alumnenkät

Studentenkäten som genomförts vartannat år med start 2012 genomfördes senast 2020. Den riktar sig till samtliga aktiva studenter och den inkluderar även uppföljning av supportorganisationen. Det mesta av utvecklingsarbetet äger rum i samband med att enkäten genomförs men arbetet fortgår även mellanliggande år. Under 2021 har enkätresultatet använts i fortlöpande utvecklingsarbete inom institutionerna.

Under 2021 genomfördes en alumnenkät riktad mot ett urval av tidigare studenter (examensår 2017-18). Denna färdigställdes under hösten. Enkätresultatet har presenterats vid rektors ledningsråd och institutionerna har haft möjlighet att inleda utvärderingar på basis av enkäten. Jämfört med alumnenkäten 2019 så är resultaten 2021 över lag något mer positiva. Net Promotor Score har gått från 28 till 32 vilket innebär att benägenheten att rekommendera sin utbildning vid Högskolan Dalarna är större hos respondenterna 2021 än 2019. Respondenterna 2021 svarar också i högre utsträckning att de haft nytta och glädje av sin utbildning i sitt nuvarande arbete, än respondenterna 2019. Eventuella åtgärder bör hanteras på institutions- och/eller avdelningsnivå i samråd med den aktuella verksamheten och tillsammans med resultat från studentenkäten och andra kvalitetsindikatorer. I övrigt kan alumnenkäten fungera som diskussionsunderlag för frågor av mer allmän karaktär såsom exempelvis satsningar på flexibla undervisningsformer eller livslångt lärande.

Inrättande eller nedläggande av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå
Områdesnämnderna har i sitt löpande arbete granskat och fastställt 23 nya och reviderade utbildningsplaner. Under 2021 har UFN inte inrättat något nytt huvudområde. Under året inlämnade HDa en ansökan om examensrätt inom forskarutbildning i ämnet energisystem i byggd miljö. Ansökan beviljades av UKÄ i början av 2022.

Områdesnämndernas utvärderingar

I linje med den fastställda sexårsplanen har områdesnämnderna under 2021 utvärderat utbildning ledande till socionomexamen. Uppföljning har genomförts avseende tidigare utvärderingar av magisterexamen i fysioterapi, sjuksköterskeexamen, kandidatexamina i historia, statsvetenskap, svenska som andraspråk och turismvetenskap samt högskoleingenjörsexamen inriktning maskinteknik. UFN har via ett utskott utvärderat den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen vid Högskolan Dalarna.

Dokumentation från genomförda utvärderingar från och med 2016 är publicerade på HDa:s webb under sidan Kollegiala nämnder/Utvärderingar.

Områdesnämnderna upphör att finnas i och med omorganisationen. Under 2021 har ett arbete med framtagande av nya arbetsformer skett och ansvaret för utbildningsgranskning läggs på granskningsutskott. Formerna regleras fr.o.m. våren 2022 i en arbetsordning för UFN.

Externa utvärderingar

Under 2021 har HDa genomfört utvecklingsarbete som följd av synpunkter presenterade vid UKÄ:s granskning av lärosätets förskolläro- och lärarutbildningar.

UKÄ gav i början av 2021 besked om att examenstillståndet för förskolläroprogrammet dras in. Under året har utvecklingsarbete skett i arbetsgrupper samt institutionens ledningsråd och HDa:s examenstillståndsutskott med sikte på att starta utbildningen igen hösten 2023. Kopplingar mellan utbildningsmål i examensordning, kursinnehåll, examination och progression har utvecklats och kompetensutveckling genomförts. Arbetet har även inkluderat granskningar av andra examensrättsbedömningar, stöd av externa granskare och kontakter med skolhuvudmän, och har lett till en ny examensrättsansökan insänd i början av 2022.

Vid UKÄ:s uppföljande utbildningsgranskning under 2021 fick ämneslärarutbildningarna svenska i grundskolan årskurs 7-9 och svenska i gymnasieskolan, liksom ämneslärarutbildningen idrott och hälsa i gymnasieskolan, omdömet hög kvalitet. För yrkeslärarutbildningen erhöll HDa omdömet ifrågasatt kvalitet och ett utvecklingsarbete påbörjades under året.

UKÄ genomförde under 2021 tematisk granskning av lärosätens arbete med breddad rekrytering som HDa medverkade i. Vidare genomförde HDa under året förberedelser inför UKÄ:s tematiska granskning gällande sjuksköterskeexamens mål för färdighet och förmåga.

Utvärdering av utbildning på forskarnivå

Under 2021 har FUN, som ansvarar för systematisk utvärdering av forskarutbildningarna, genomfört en utvärdering av forskarutbildningen i vårdvetenskap samt följt upp tidigare utvärdering av forskarutbildningen i mikrodataanalys.

Utvärdering av forskning

Under 2021 har ett utvecklingsarbete genomförts inom UFN i syfte att ta fram arbetsformer för systematisk granskning av institutionernas forskningsarbete. Ett regeldokument har tagits fram för denna granskning. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2022 med sikte på att genomföra forskningsutvärderingar institutionsvis med externa granskare under 2023.

Reformering av arbetet med kurs- och utbildningsplaner

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) har under 2021 beslutat om ett nytt styrdokument för kurs- och utbildningsplaner, Regler för kurs- och utbildningsplaner. Enligt förslaget får institutionerna, på delegation av rektor, ansvaret att bereda och besluta såväl kurs- som utbildningsplaner. Under hösten reviderades även de nuvarande stöddokumenterna för kurs- och utbildningsplaner.

Högskoledirektören fick i uppdrag att ytterligare utreda det administrativa stödet till kurs- och utbildningsplaner vad gäller ansvar och uppdrag. I samband med beslutet om nya regler för kurs- och utbildningsplaner, beslutades även att reglerna och det nya arbetssättet ska implementeras under januari och februari och vara i bruk senast 1 mars 2022.

3.5 Rektors beslut om översyn av kvalitetssystemet

Högskolan Dalarnas styrelse fastställde 2019 en ny strategi för lärosätet som pekar ut riktningen 2020–2026 med målbilden att utveckla den akademiska kvaliteten inom forskning och utbildning. Detta ska ske genom att etablera sammanhållna akademiska miljöer och värna Högskolans signum i kombination med särskilda satsningar för att stärka ett antal centrala kvalitetsaspekter. Under 2020 och 2021 har arbetet med att implementera strategin påbörjats och som effekt i etableringen av sammanhållna akademiska miljöer har omfattande organisationsförändringar genomförts i verksamheten. Tre akademier och sex forskningsprofiler har förts samman i fem institutioner och stödets organisation har setts över. Dessutom har UFN tagit fram ett förslag på ny struktur för de kollegiala nämndernas fortsatta arbete. I kölvattnet av dessa förändringar, och även UKÄ:s kvalitetssystemets kontinuerliga utveckling i övrigt, behöver kvalitetssystemet ses över. Utvecklingsuppdraget innefattar analys, utvärdering och förslag gällande nuvarande system i relation till Högskolans nya organisation och i relation till tidigare granskningar av systemet och utfallet av genomförda utbildningsutvärderingar. Översynen ska även lämna förslag på förändringar av kvalitetssystemets struktur, systematik och presentation.

4. Studentperspektivet

Dalarnas Studentkårs nya organisering är etablerad. Ett internt arbete med nya sektioner har genomförts för att ge studenterna de verktyg som behövs för att organisera sig kring sin utbildning. Dalarnas Studentkår är väl representerade både nationellt, regionalt och lokalt i beredande och beslutande organ.

4.1 Studentkårens rapport kring studentinflytande och studentmedverkan

Studentinflytande är en viktig del av HDa:s kvalitetsarbete och det finns platser för studentrepresentanter i alla de beredande och beslutande organ som har betydelse för utbildningarna och studenternas och/eller doktorandernas situation. Representanternas medverkan i bland annat nämnder och råd utgör en avgörande del av studentinflytandet inom HDa. Dalarnas Studentkår och dess studentombud ansvarar för rekryteringen och tillsättningen av studentrepresentanter. Studentrepresentanter har under 2021 funnits i högskolestyrelsen, UFN, FUN, samtliga fem områdesnämnder, disciplinnämnden, AFU, FEN, Högskolan Dalarnas kvalitetsråd och hållbarhetsrådet.

Dalarnas Studentkår har inget att anmärka på när det kommer till bemötande av studentrepresentanter på HDa. Representanterna bemöts på ett respektfullt sätt och deras synpunkter och förslag tas alltid på allvar. En dialog behöver föras mer om hur vi tar gemensamt ansvar för studentrepresentanternas engagemang och hur det lokala inflytandet ska stärkas. Insikt behöver skapas hos studentrepresentanterna om den övergripande bilden, och om hur Högskolans beslutande och beredande organ hänger samman.

5. Vidareutveckling av det systematiska kvalitetsarbetet

Under 2022 fortsätter arbetet med att säkra och utveckla kvaliteten i hela HDa:s verksamhet samt att ytterligare stärka strategins målbild om att utveckla den akademiska kvaliteten inom utbildning och forskning. Viktiga faktorer är utfallet av externa och interna utvärderingar⁵, institutionernas stärkta ansvar för både utbildning och forskning samt att etablera och utveckla sammanhållna akademiska miljöer. Även kvalitet i vardagsarbete behöver fortsatt lyftas fram. Såväl kollegiet som enskilda lärare har ansvar för att kvaliteten i undervisningen och forskningen är hög och ständigt utvecklas. En kvalitetsmedveten kultur präglas av en ständig vilja till omprövning och förbättring och bygger på öppenhet, problematisering och dialog

För 2021 fanns följande målsättningar för utvecklingen av kvalitetssystemet:

1. Säkerställa att åtgärdsplaner och aktiviteter tas fram och genomförs som resulterar i att HDa blir godkänt vid uppföljningen av de utbildningar som bedömts som bristande vid UKÄ:s utbildningsgranskningar
2. Säkerställa fungerande procedurer för beslut om kurs- och utbildningsplaner
3. Etablera arbetsformer för nämndorganisationen, inklusive utvärderingsformer och utbildningsgranskningar då områdesnämnderna fasas ut
4. Fortsätta utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet
5. Utarbeta nya delegationsordningar och arbetsordningar för HDa
6. Etablera en ändrad verksamhetscykel samt former för ekonomisk planering
7. Etablera arbetsformer för institutionerna, inklusive deras interna ledning.

Covid-19-pandemin kan ha medfört begränsningar i det vardagliga kvalitetsarbetet såsom snabbt informationsutbyte i dagliga möten och kollegiala samråd, samtidigt som det digitala informationsutbytet kan ha stärkt detsamma. Det är svårt att avgöra omfattningen av pandemins påverkan, där situationen särskilt för nyanställda troligen inte har varit optimal. För lärosätet framöver är distansarbete och oregelbundet kollegialt utbyte på arbetsplatsen en faktor som måste beaktas ur kvalitetssynpunkt.

Arbetet med kvalitetsutveckling har fortgått under 2021, men omorganisationen av institutionerna har tagit tid i anspråk för nämndorganisationen som kommit att arbeta med styrdokument, kollegiala val och i praktiken en översyn av den egna rollen inom HDa. Viss planerad verksamhet, t.ex. utvärderingen av arbetet inom forskningsgrupper, har också skjutits på framtiden.

⁵ Här inkluderas exempelvis UKÄs granskningar av vårutbildningarna samt utbildningsutskottens interna granskningar

Genom granskningsutskotten har utvärderingsarbetet av både utbildning och forskning knutits närmare UFN. Kursutvärderingar påverkas sannolikt inte av omorganisationerna. Det gäller också de utvärderingar som initieras av UKÄ.

Inom samtliga områden har det således skett ett utvecklingsarbete, dock kvarstår några utvecklingsområden och det har även tillkommit några.

I arbetet med HDa:s kvalitetssystem under 2022 är följande utvecklingsområden prioriterade:

- Fortsätta utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- 2021 påbörjades arbetet med att utarbeta nya delegationsordningar och arbetsordningar för HDa. Det är ett arbete som kommer att fortsatt vara viktigt att utveckla även under 2022.
- Säkerställa etableringen av en ändrad verksamhetscykel samt former för ekonomisk planering.
- Fastställa arbetsordning för hantering och resurssättning av externa granskningar
- Fastställa högskoleövergripande rutiner för systematisk uppföljning av kursutvärderingar och kursanalyser på institutionsnivå.
- Fortsatt utvecklingsarbete av arbetsformer för systematisk granskning av institutionernas forskningsarbete.
- Översyn och listning av ämne som akademiskt kunskapsområde vid HDa, samt borttag av begreppet ”ämne” ur administrativa system där det inte är akademiskt motiverat.
- Översyn av HDa:s systematiska kvalitetsarbete.

Förkortningar använda i kvalitetsrapporten:

AFU: Anställningsförslagsutskottet

FEN: Forskningsetiska nämnden

FUN: Forskarutbildningsnämnden

ON: områdesnämnder (underordnade UFN)

UFK: Utbildnings- och forskningskansliet

UFN: Utbildnings- och forskningsnämnden